

Soukromí majitelé památek slaví 20 let, spolupracují se státem

Praha 12. října (ČTK) - Spolupráce s českým státem jako vlastníkem velkého množství památek, možnosti vzájemných zápůjček či vytvoření platformy pro mladé a budoucí vlastníky historických sídel patří k tématům, jimiž se zabývá Asociace majitelů hradů a zámků. Soukromí vlastníci se podíleli i na přípravě dlouho očekávaného nového památkového zákona. Národní instituce zastřešuje padesátku majitelů tuzemských historických objektů a v těchto dnech slaví 20 let od svého založení.

"Kulturní dědictví v Evropské unii nabízí 9,2 milionu pracovních příležitostí, je to víc než automobilový průmysl a zemědělství," řekl prezident Evropské asociace historických objektů, jíž se tuzemská asociace členem, hrabě Rudolphe de Looz-Corswarem. Příjmy z kulturního dědictví, které jdou státům EU, podle něj činí 315 miliard eur ročně; postěžoval si však, že podpora státu v mnoha evropských zemích není tak velká, jak by si památky zasloužily. "Historické objekty vypadají silné, ale jsou velmi křehké," připomněl nutnost o kulturní památky stále pečovat.

Připomněl také, že Česko jako jediná z postkomunistických zemí navrátila historická, respektive šlechtická sídla původním vlastníkům, byť ještě stále existují nedokončené záležitosti, jako jsou třeba Hohenbergové. Sofie Hohenbergová, pravnučka habsburského následníka trůnu Františka Ferdinanda d'Este, se domáhá navrácení majetku, o který Ferdinandovi potomci přišli v roce 1921. Patří k němu třeba mobiliář zámku Konopiště. České soudy majetek vydat nechtějí a právník Hohenbergové před časem uváděl, že připravuje podání k Evropskému soudu pro lidská práva ve Štrasburku.

Ve více případech byl původním majitelům v restituci vydán nemovitý majetek, často v dezolátním stavu, avšak movitý majetek nikoli. Dnes je často součástí státních sbírek a mobiliářů hradů a zámků. Náměstek ministra kultury Vlastislav Ouroda dnes řekl, že se hledají cesty k tomu, aby se takový státní majetek mohl soukromým vlastníkům půjčovat právě pro vznik autentických expozic; brání tomu však české zákony. Limitující jsou podmínky pro pojištění či zajištění bezpečnosti státního majetku.

Evropská asociace historických objektů má nově svou platformu pro budoucí majitele sídel. "Soukromé kulturní vlastnictví je dáno rodinou, která tam žije, to je to, co mění nemovitost v domov," řekl za platformu Next Gen William Cartwright-Hignett. Tím, jak dnes EU umožňuje lidem pracovat kdekoli mimo svou vlast, mohou podle něj být historická a tradiční rodinná sídla ohrožena. Proto vznikají skupiny Next Gen jako sociální i vzdělávací platforma, aby mladí lidé věděli, co znamená privátní kulturní dědictví, jak ho převzít a jak ho rozvíjet, uvedl. Jádrem tohoto konceptu jsou národní skupiny a jedna z nich se připravuje i v České republice.

Asociace hradů a zámků sdružuje nejen restituenty, ale i další majitele. Z padesátky objektů je jich 26 přístupných. Podle asociace její objekty za 20 let navštívilo několik desítek milionů návštěvníků.

hrm snm

ctk.cz: 20151012